

PREFERENCJE PARTYJNE POLAKÓW W PIERWSZEJ POLOWIE PAZDZIERNIKA `99

Warszawa, październik 1999

- Wybory do Sejmu, gdyby odbywały się one na początku października, wygrałby SLD, uzyskując 32% głosów. Drugie miejsce należałoby do AWS, poparcie dla tej partii deklaruje 23% głosujących. Unia Wolności i PSL mają tyle samo zwolenników – na każdą z tych partii skłonny jest oddać swój głos co dziesiąty wyborca (po 10%). Oprócz tych czterech partii w Sejmie znalazłby się również – dzięki 7% głosujących - przedstawiciele Samoobrony.
- Wśród pozostałych ugrupowań relatywnie większym poparciem cieszy się Unia Pracy (4%). Po 3% głosów uzyskalyby: ROP, UPR i KPEiR. Poparcie 2% wyborców w październikowych wyborach miałyby ChD III RP i KPN-O, a na KPEiR RP i oddałby głos jeden na stu wyborców.
- Prawie co drugi dorosły Polak (46%) zdecydowanie stwierdza, że wzięłby udział w wyborach parlamentarnych. Dodatkowo, ponad jedna czwarta uprawnionych do głosowania (28%) mówi, że raczej poszliby głosować. W porównaniu z drugą połową września zainteresowanie wyborami parlamentarnymi jest obecnie większe, o 8 punktów proc. wzrósł udział osób, które z pewnym wahaniem deklaruja uczestnictwo w głosowaniu.

OBOP

Osrodek Badania Opinii Publicznej Sp. z o.o.
ul. Dereniowa 11, 02 776 Warszawa

Tel: (48 22) 648 2044 (-46), 644 9995 Fax: (48 22) 644 9947 e-mail: obop@obop.com.pl www.obop.com.pl

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowań zawartych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła.

W pierwszych dniach października OBOP przeprowadził kolejny sondaż¹ dotyczący poparcia dla partii politycznych w wyborach parlamentarnych, gdyby miały się one odbyć w najbliższą niedzielę. Badanie zrealizowane zostało w tydzień po demonstracji niezadowolonych z polityki rządu zorganizowanej przez OPZZ, ZPN i Samoobronę 24 września. W trakcie realizacji sondażu zaostrzyły się spory wewnątrz rządzącej koalicji, trwały dyskusje o działaniu koalicji i zmianach w rządzie – Unia Wolności domagała się radykalnej zmiany stylu rządzenia, nawet gdyby oznaczało to konieczność wyłonienia nowego gabinetu.

* * *

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w pierwszej połowie października wzięłyby w nich udział prawie połowa (46%) pełnoletnich Polaków.

Ponad jedna czwarta (28%) osób uprawnionych do głosowania jest natomiast umiarkowanie zainteresowana wyborami – deklarują oni, że raczej poszliby głosować. Osób tych jest obecnie o 8 punktów proc. więcej niż przed dwoma tygodniami.

GDYBY W NAJBLIŻSZA NIEDZIELE ODBYŁY SIE WYBORY DO SEJMU, TO CZY WZIALBY(ELABY) PAN(I) W NICH UDZIAŁ?	
zdecydowanie tak	46%
raczej tak	28%
raczej nie	7%
zdecydowanie nie	12%
trudno powiedzieć	7%

Co piąty dorosły Polak (20%) twierdzi, że nie uczestniczyłby w głosowaniu, przy czym 12% osób jest tego pewnych, a 7% - mówi tak z pewnym wahaniem.

Deklaracje zdecydowanego udziału w wyborach są tym częstsze, im wyższe wykształcenie (głosować poszliby od 41% osób z wykształceniem podstawowym do 59% Polaków z wykształceniem wyższym).

Udziałem w wyborach zainteresowani są częściej niż inni badani w wieku 55-64 lata (57%), mieszkańcy największych (55%) i najmniejszych (53%) miast, osoby z Wielkopolski (54%) i Polski centralnej (53%). Relatywnie najczęściej głosować poszliby osoby o poglądach lewicowych (61%),

¹ Sondaż Osrodka Badania Opinii Publicznej przeprowadzony w dniach 2-4 października 1999 r., na reprezentatywnej, losowej 928-osobowej ogólnopolskiej próbie osób od 18 roku życia. Maksymalny błąd statystyczny dla takiej wielkości próby wynosi +/-3%, przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

choć przy urnach stawiliby się również w większości zwolennicy innych opcji politycznych (51%-53%), a w najmniejszym stopniu – badani o niesprecyzowanych przekonaniach politycznych (30%). Pewność udziału w głosowaniu jest również częściej udziałem mężczyzn (56%) niż kobiet (37%).

Preferencje parlamentarne

W wyborach do Sejmu, gdyby miały one miejsce na początku października, najwięcej mandatów zdobyłby Sojusz Lewicy Demokratycznej – na te partie gotowa jest głosować niemal jedna trzecia (32%) wyborców. Na drugim miejscu – uzyskując poparcie blisko co czwartej głosującej osoby (23%) znalazłaby się Akcja Wyborcza "Solidarność".

Trzecie miejsce, dzięki poparciu jednego na dziesięciu głosujących (10%) przypadłoby ex equo Unii Wolności i Polskiemu Stronnictwu Ludowemu.

Mandaty poselskie uzyskaliby również przedstawiciele Samoobrony – na ugrupowanie to oddałoby bowiem swój głos 7% osób biorących udział w wyborach.

W porównaniu z wynikami sondażu przeprowadzonego dwa tygodnie wcześniej, preferencje Polaków uległy nieznacznej zmianie: AWS, PSL i Samoobrona odnotowują obecnie o 3 punkty proc. większe poparcie, a SLD, UW i ROP – o 3 punkty proc. niższe.

PREFERENCJE WYBORCZE POLAKÓW²

(Dane w proc.)

	XII.'98	I.'99	I-2.'99	II.'99	II-2.'99	III.'99	III-2.'99	IV.'99	V-1.'99	V-2.'99	VI.'99	IX'99	IX-2'99	X.'99
Sojusz Lewicy Demokratycznej (L. Miller)	28	28	29	27	29	33	30	31	32	34	34	36	35	32
Akcja Wyborcza "Solidarnosc" (M. Krzaklewski)	31	29	30	25	26	20	24	25	21	22	25	20	20	23
Unia Wolności (L. Balcerowicz)	13	14	15	14	10	14	13	13	12	12	11	13	13	10
Polskie Stronnictwo Ludowe (J. Kalinowski)	10	11	12	9	12	11	6	8	10	8	8	7	7	10
"Samoobrona" (A. Lepper)	-	-	-	6	4	4	4	3	3	3	3	2	4	7
Unia Pracy (M. Pol)	5	5	3	4	5	3	6	3	4	3	4	4	5	4
Ruch Odbudowy Polski (J. Olszewski)	4	3	3	6	3	5	5	4	6	3	4	4	6	3
* Unia Polityki Realnej (J. Korwin-Mikke)	1	1	1	1	2	3	2	3	3	4	3	3	3	3
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (T. Maminski)	3	4	3	3	3	3	4	4	4	3	3	3	2	3
** Konfederacja Polski Niepodległej - Ojczyzna (A. Słomka)	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	2	2
Chrzescijanska Demokracja III Rzeczypospolitej Polskiej (L. Walesa)	2	1	1	2	3	2	3	2	2	3	2	3	1	2
Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów Rzeczypospolitej (E. Postulka)	1	2	1	1	1	1	2	2	1	4	1	2	2	1
Blok dla Polski (A. Gasienica-Makowski)	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0
pozostale partie	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	0

* - do pierwszego pomiaru w lutym '99 podawano nazwisko S. Michalkiewicza

** - do pierwszego pomiaru w marcu '99 pytano o Konfederację Polski Niepodległej - Obóz Patriotyczny

Pozostale partie i ugrupowania polityczne uzyskalyby za niskie poparcie, by znalezc sie w Sejmie:

- Czterech wyborców na stu (4%) glosowaloby na Unie Pracy.
- Poparcie 3% glosujacych uzyskalyby takie ugrupowania, jak: Ruch Odbudowy Polski, Unia Polityki Realnej oraz Krajowa Partia Emerytów i Rencistów.
- KPN – Ojczyzna i Chrzescijanska Demokracja III RP moglyby liczyc na glosy 2% wyborców, a Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów RP – jednego na stu glosujacych (1%).

² Na kartach umieszczono partie w kolejnosci alfabetycznej; w nawiasach podano nazwiska liderów. Prezentowane w tabeli wyniki preferencji odnosza sie do wszystkich uprawnionych do glosowania osób, które zadeklarowaly ("zdecydowanie" lub "raczej") gotowosc wziecia udzialu w wyborach i jednocześnie mialy określone preferencje. Informacje o niezdecydowanych zawiera odrebna tabela.

* * *

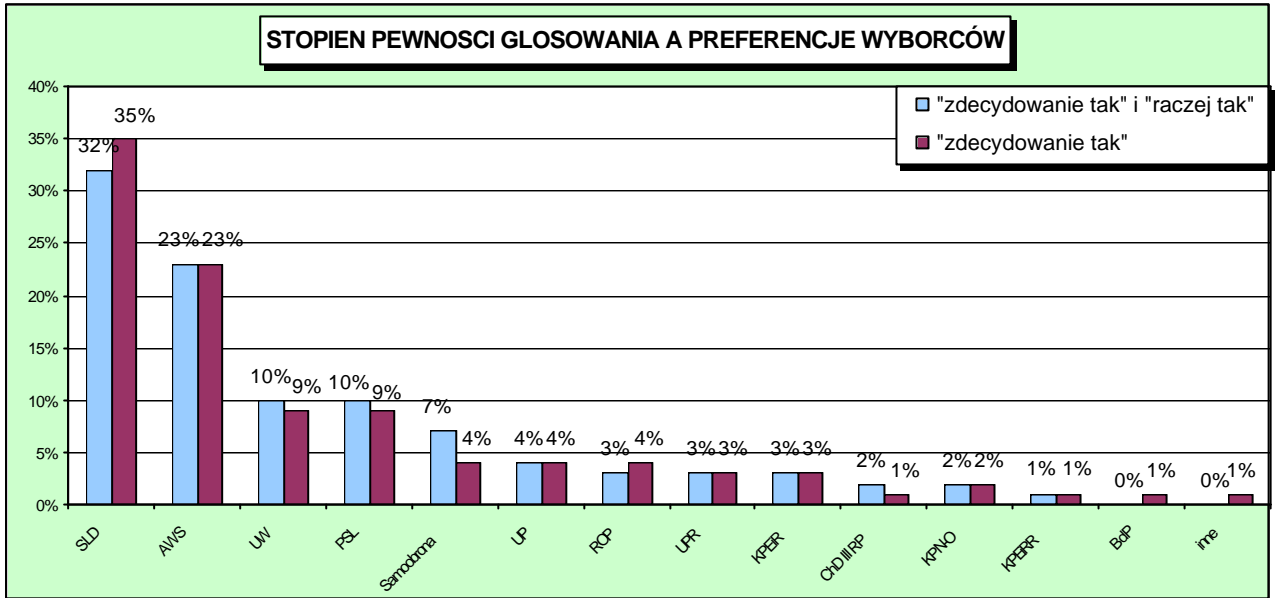
Odsetek osób, które deklarują wzięcie udziału w głosowaniu, ale mimo to nie wiedza jaka partię poprzeć, jest obecnie bardzo nieznacznie (o 3 punkty proc.) niższy niż we wcześniejszych sondażach, kształtuje się on na takim samym poziomie jak w ostatnich dniach maja bieżącego roku.

	XII.'98	I.'99	I-2.'99	II.'99	II-2.'99	III.'99	III-2.'99	IV.'99	V-1.'99	V-2.'99	VI.'99	IX.'99	IX-2.'99	X.'99
wahający się kogo poprzeć	11%	14%	17%	13%	13%	13%	17%	16%	12%	14%	17%	17%	17%	14%

Wybory "zdecydowanych"

Przedstawione wcześniej wyniki preferencji partyjnych dotyczą tylko tych osób, które (oprócz tego, że miały już sprecyzowane sympatie) "zdecydowanie" lub "raczej" zadeklarowały, że gdyby odbywały się wybory do Sejmu, to wzięłyby w nich udział. Jednak, jak wynika z dotychczasowych badań, faktyczna frekwencja wyborcza kształtuje się na poziomie zbliżonym do odsetka osób, które w przedwyborczych sondażach zdecydowanie zadeklarowały udział w głosowaniu. Warto więc zobaczyć jak zmieniłby się rozkład głosów gdyby uwzględnić tylko wybory tych, którzy na pewno poszliby głosować.

Stopień poparcia dla poszczególnych partii politycznych wśród osób pewnych swego udziału w wyborach nie różni się istotnie od preferencji tych, którzy mniej lub bardziej zdecydowanie deklarują pójście do urn (różnice mieszczą się w granicach błędów statystycznych). Nie można jednak nie zauważyć, że biorąc pod uwagę tylko preferencje osób najbardziej zainteresowanych udziałem w wyborach, w Sejmie znalazłby się tylko przedstawiciel czterech największych ugrupowań: SLD, AWS, UW i PSL, mandatów nie uzyskaliby już Samoobrona.



Gdyby w najbliższą niedzielę odbyły się wybory do Sejmu, to czy wzięłyby(ęłyby) Pan(i) w nich udział?

		ODPOWIEDZI W %					LICZBA OSÓB
		zdecydowanie tak	zdecydowanie nie	raczej nie	zdecydowanie nie	nie wiem	
OGÓŁEM		46	28	7	12	7	928
PŁEĆ	mężczyzna	56	24	6	10	5	440
	kobieta	37	31	9	15	9	488
WIEK	18-24 lata	37	33	10	15	5	132
	25-34 lata	43	29	10	11	8	173
	35-44 lata	45	29	8	11	6	190
	45-54 lata	47	27	4	14	8	167
	55-64 lata	57	21	5	9	7	121
	65 lat i więcej	48	25	7	13	7	145
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	41	26	8	16	10	249
	zasadnicze zawodowe	42	30	5	15	7	247
	średnie i pomaturalne	48	28	10	8	6	313
	wyższe z niepełnym	59	24	6	10	1	118
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	36	33	10	12	10	333
	miasto do 100 tys.	53	26	6	10	6	296
	miasto 101-500 tys.	49	24	8	14	6	184
	miasto pow. 500 tys.	55	21	5	16	3	114
REGION	małopolski	35	30	13	14	8	161
	wschodni	38	27	7	20	8	116
	katowicki	48	26	7	11	7	141
	dolnośląski	49	34	6	7	3	99
	wielkopolski	54	23	4	10	9	111
	pomorski	45	35	7	6	7	113
	centralny	53	22	6	14	4	187
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	45	29	7	12	7	430
	nie pracuje zawodowo	47	26	8	12	7	498
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	48	25	7	17	3	55
	prywatni przedsiębiorcy	48	29	9	5	9	47
	rolnicy	45	27	8	8	11	58
	robotnicy	45	26	7	14	7	162
	pracownicy fizyczno-umysłowi	41	35	8	9	7	114
	gospodynie domowe	33	32	10	13	12	49
	emeryci i renciści	51	24	6	13	7	283
	uczniowie i studenci	46	27	11	7	10	51
bezrobotni	42	34	10	13	1	94	
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	49	25	7	11	7	137
	średnia	49	27	7	11	6	523
	zła	39	29	9	15	8	267
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	47	27	7	11	8	526
	wierzący i niereg. praktykujący	42	31	8	13	6	269
	wierzący lecz niepraktykujący	52	23	9	15	1	110
	niewierzący	25	38	6	26	6	17
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	61	24	4	8	3	208
	centrolewicowe	53	33	5	4	5	117
	centroprawicowe	51	28	11	6	3	78
	prawicowe	52	27	9	7	5	176
	trudno powiedzieć	30	27	9	22	11	344

Kandydatów której partii lub ugrupowania poparł(a)by Pan(i) w takich wyborach?

1. Akcja Wyborcza "Solidarność" (M. Krzaklewski)
2. Blok dla Polski (A. Gąsienica-Makowski)
3. Chrześcijańska Demokracja III Rzeczypospolitej Polskiej (L. Wałęsa)
4. Konfederacja Polski Niepodległej - Ojczyzna (A. Słomka)
5. Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (T. Mamiński)
6. Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów Rzeczypospolitej (E. Postulka)
7. Polskie Stronnictwo Ludowe (J. Kalinowski)
8. Ruch Odbudowy Polski (J. Olszewski)
9. Samoobrona (A. Lepper)
10. Sojusz Lewicy Demokratycznej (L. Miller)
11. Unia Polityki Realnej (J. Korwin-Mikke)
12. Unia Pracy (M. Pol)
13. Unia Wolności (L. Balcerowicz)
14. inna

		ODPOWIEDZI W %														LICZBA OSÓB
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
OGÓŁEM		23	0	2	2	3	1	10	3	7	32	3	4	10	0	576
PŁEĆ	mężczyzna	22	0	1	2	2	1	12	4	7	34	3	2	9	1	311
	kobieta	23	0	2	2	4	0	7	3	6	30	3	6	11	0	265
WIEK	18-24 lata	14		2	3	3		5	3	8	29	12	7	15		78
	25-34 lata	24	2		1	1		11	4	15	25	1	8	8		99
	35-44 lata	23		2	4	2		11	5	6	31	3	3	9	1	117
	45-54 lata	18		2		2		12	3	4	42	3	3	11	1	107
	55-64 lata	29		3		7	2	6	3	2	34	2	6	6	1	85
	65 lat i więcej	28		1	2	4	4	12	2	4	30	2	6	10		91
SZKALCENIE	podstawowe	28		4	2	5	3	14	5	9	24	1	2	5		135
	zasadnicze zawodowe	19	2	1	2	5	0	11	3	15	28		6	6	1	147
	średnie i pomaturalne	22		1	2	1	1	7	4	2	40	3	6	11	1	200
	wyższe z niepełnym	20			1	1		8	2		34	13		20		93
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	19	1	2	1	3	2	22	3	14	23	3	5	3		189
	miasto do 100 tys.	23		1	1	4	1	6	4	3	35	3	3	14	1	193
	miasto 101-500 tys.	25		1	4	3	0	2	4	2	40	3	2	14		116
	miasto pow. 500 tys.	27		3	3	1		2	2	3	35	7	6	10	1	78
REGION	małopolski	20	1	5	1	3		21	3	5	26	3	2	7	2	79
	wschodni	23			2	2	1	25	4	4	26	6	3	4		58
	katowicki	23		2		3	2	2		5	39	1	3	19		90
	dolnośląski	20		2	3	4		6	3	7	30	13	6	4	1	72
	wielkopolski	23	2	1	3	3	1	7	3	4	41		4	8		79
	pomorski	23			1	3	2	3	8	9	31	2	4	14		78
	centralny	24		1	2	4	1	10	4	10	31	1	5	9		119
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	19	1	2	2	2		10	4	9	32	3	4	12	1	265
	nie pracuje zawodowo	26	0	1	2	4	2	10	3	5	32	4	4	8		311
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	20						16	4		39	9		13		37
	prywatni przedsiębiorcy	29							12	8	17	5		27	3	31
	rolnicy	8		4	4			29		27	19		7	3		37
	robotnicy	23	1	1	2	5	1	8	4	10	30		7	6	2	97
	pracownicy fizyczno-umysłowi	16		4	2			7	4	1	40	4	5	18		68
	gospodynie domowe	28	3					10		22	19	3	7	7		26
	emeryci i renciści	28		2	1	7	3	11	1	3	32	2	2	7		183
	uczniowie i studenci	23			3			3	5	3	29	17	3	15		32
	bezrobotni	20			4	1		7	7	6	36	5	7	7		57
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	25			1	1	1	7	3	6	29	1	3	20	1	87
	średnia	24	0	2	2	2	1	10	3	5	34	4	3	9	1	342
	zła	19	1	1	2	7	1	10	5	10	30	2	6	5		147
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	30	1	2	2	4	1	13	2	8	23	2	4	9	1	315
	wierzący i niereg. praktykujący	15		1	1	2	1	7	5	7	39	7	7	7	0	174
	wierzący lecz niepraktykujący	9		3	1	1	1	6	7	1	53	2		14		75
	niewierzący				11						33			56		9
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	3		1	0	2	1	8		6	70	1	3	4		169
	centrolewicowe	5	1	1	1	4	1	17	6	8	48	1	4	3		96
	centroprawicowe	38		2	2	1		3	4		7	4	3	35		56
	prawicowe	53		2	3	2	3	3	5	4	3	8	3	13		122
	trudno powiedzieć	25	1	3	2	6		16	5	12	10	3	6	8	2	131